

KULTUURIMINISTEERIUM

Austatud raamatukoguhoidjad!

Tervitan teid alanud raamatukogu teema-aasta puhul, mis kahtlemata jätab jälje kogu 2022. kultuuriaastale Eestis.

Ma ei pöördu teie poole mitte ainult oma ametipositsiooni tõttu, vaid ennekõike sügavast lugupidamisest teie kutsumuse, elukutse ja missiooni vastu. Siinmail täitub nelisada seitsekümmend aastat esimese avaliku raamatukogu asutamisest, milleks oli 1552 Oleviste kiriku juures tegutsemist alustanud Bibliotheca Revaliensis. Raamatukogude ajalugu Eestis on ainult mõnieteist aastat lühem eesti raamatu enda ajaloost. Eestlastele osutusid aga pöördeliseks Tartu Ülikooli, Õpetatud Eesti Seltsi, Eesti Kirjameeste Seltsi ja Eesti Üliõpilaste Seltsi raamatukogude asutamine, rääkimata rahvaraamatukogude võrgustiku kujunemisest sõjaeelises Eesti Vabariigis.

Avalikud raamatukogud on nagu mesilastarud, sinna kogutud-korjatud raamatud aga nagu vaimumeega täidetud kärjed. Raamatukoguhoidjaid võib siis võrrelda mesinikega, kes oskavad hinnata kogudesse talletatud vaimuvara väärtust ning seda vaimujanulistele soovijatele jagada.

Eesti lähiajaloo on raamatukogud jaganud sedasama ülekohtust saatust, mis sai osaks kogu Eesti riigile ja rahvale. Osa raamatutest pandi n.ö trellide taha erifondidesse, kuhu pääsesid lugema ainult võimude poolt usaldatud isikud, teine osa raamatutest lausa hävitati. Taas vabanenud Eesti algusaastatel tabas meid majanduslik ja sotsiaalne kriis. Raamatukogudest said paljudele päevased pelgupaigad, kus oli soe ja valge. Ent selle kõrval ei väärtanud kordagi raamatukogude tõeline eesmärk, talletada kirjalikku vaimuvara, süstematiseerida seda ning hoida käibel teadmisi.

Jah, ma tean, armsad raamatukogulased, et tänaseks on raamatukogude funktsioonid fundamentaalselt teisenemas. Infoühiskonnas muutub üha keerukamaks müra eristamine väärtuslikust teabest. Digitaliseerimine võimaldab raamatukoguteenust tuua kodudesse ilma raamatukogu end küllastamiseta; maapiirkondades laotakse raamatukogude õlule lisaks põhitegevusele mitmeid sotsiaalseid teenuseid. Ent nende muutumiste tormis jääb ikkagi alles raamatukoguhoidja püsitähendus, mis kajastub juba selle elukutse enda nimes – hoidmine. Raamatukultuuri hoidmine, selle kestmise tagamine, aga ka armastussuhte loomine ja hoidmine lugejate ning kirjutajate vahel. Ei vähem ega rohkem, kui aukartust raamatukultuuri ees isegi aegadel, mil näib, et raamat ise on sunnitud taganema ekraanide ees – selle aukartuse sisendamise missiooni ei võta teilt keegi. See andku teile jätkuvalt jõudu olla mesinikud raamatute tarus.

Heade soovidega

Tiit Terik
kultuuriminister